

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/311/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512223991
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1512223991.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členiek JUDr. Edity Szabovej a Mgr. Barbory Bartekovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOST', s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zastúpený: advokátska kancelária Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, IČO: 00 166 073, so sídlom Župné námestie č. 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu škody 3 408,41 EUR a nemajetkovej ujmy 681,68 eur, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V v Bratislave zo dňa 16.10.2014 č.k. 50C/189/2012-90; uzneseniu zo dňa 04.10.2012 č.k. 50C/189/2012-7 a uzneseniu zo dňa 21.01.2015 č.k. 50C/189/2012-123, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava V v Bratislave zo dňa 16.10.2014 č.k. 50C/189/2012-90 **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

II. Uznesenie zo dňa zo dňa 04.10.2012 č.k. 50C/189/2012-7 **p o t v r d z u j e .**

III. Uznesenie zo dňa zo dňa 04.10.2012 č.k. 50C/189/2012-7 **p o t v r d z u j e**

o d ô v o d n e n i e :

K výroku I.:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobný návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi náhrady škody 3.408,41 eur a nemajetkovej ujmy 681,68 eur. Návrh odôvodnil nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V v exekučnej veci vedenej pod č. k. 37Er/790/2011 a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., v znení účinnom do 31.12.2012. Nesprávny úradný postup spočíva v porušení zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti ak je titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti; nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu a žiadosti na vykonanie exekúcie spĺňali všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby.

V dôsledku toho navrhovateľovi vznikla materiálna škoda, predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní a nemôže nastať ani akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Súčasne si uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy za porušenie základných práv a princípov právneho štátu vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, t.j. hodnoty majetkového práva postihnutého právnou deformáciou.

Odporca žiadal žalobný návrh zamietnuť z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok vzniku zodpovednosti za škodu. Žalobný návrh považoval za zmätočné podanie, v ktorom nie sú splnené procesné podmienky. Nie je v ňom uvedená spisová značka exekučného konania, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní súdu, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody. Navrhovateľ nepredložil jediný relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 211/2012, IV. ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/2012). Čo sa týka prietahov v konaní podľa názoru odporcu všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Navyše navrhovateľ neposkytol odporcovi žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z., preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Odporca má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. K nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote odporca poukázal na to, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Súčasne odporca vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.04.2009, teda tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Navrhovateľ nepreukázal vznik a ani výšku škody, nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk. V súvislosti s uplatňovanou nemajetkovou ujmovou vo výške 20 % z istiny a príslušenstva odporca uviedol, že navrhovateľova požiadavka nie je podložená akýmkoľvek reálnymi skutočnosťami či rozumnou úvahou.

V súvislosti s námietkou odporcu o premlčaní nároku, súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 19 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z a konštatoval, že navrhovateľovi bolo rozhodnutie o zamietnutí udelenia poverenia súdneho exekútora doručené dňa 15.04.2011, navrhovateľ sa preto mohol o škode a jej výške dozvedieť najskôr dňa 15.04.2011. Pokiaľ návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. podal navrhovateľ na súd dňa 27.09.2012, nie je možné konštatovať premlčanie jeho práva.

Súd ďalej poukázal na ustanovenia § 103, § 42 ods. 3, § 79 ods. 1, 2 O.s.p. a uviedol, že v čase podania návrhu právna úprava platná do 31.12.2012 nevyžadovala osobitné náležitosti návrhu na začatie konania. Bolo potrebné uviesť len také skutočnosti, aby bolo jasné o čom a na akom podklade má súd rozhodovať, čo v danom prípade splnené bolo.

K ďalšej námietke odporcu, aký subjekt je kompetentný skúmať či bola vec prerokovaná bez zbytočných prietahov, súd poukázal na § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2012. Kompetencia Ústavného súdu SR na posúdenie zbytočných prietahov v konaní bola vnesená do právnej úpravy až novelou zákona č. 514/2003 Z.z., účinnou od 01.01.2013. Na predmetné konanie preto súd aplikoval právny stav v čase vzniku škody, resp. uplatnenia náhrady škody, kedy bol všeobecný súd oprávnený rozhodovať o nároku navrhovateľa aj v prípade prietahov v konaní. Ani skutočnosti uvádzané odporcom ohľadne nečinnosti navrhovateľa pri predbežnom prerokovaní jeho nárokov (vzhľadom na právnu úpravu účinnú do 31.12.2012) nemá za následok, že k predbežnému prerokovaniu nedošlo a že žaloby sú podávané predčasne.

K dokazovaniu vo veci samej súd konštatoval, že navrhovateľ v žalobnom návrhu ako dôkaz označil len príslušný spis exekučného súdu. Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p., v neprítomnosti účastníkov konania, oboznámením výpisu navrhovateľa z obchodného registra a pripojeného exekučného spisu sp. zn. 37Er/790/2011, v ktorom navrhovateľ namietal nesprávny úradný postup súdu. Z exekučného spisu súd zistil, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vo veci pod č. EX 681/11 na návrh navrhovateľa proti povinnému: S. K., na vymoženie pohľadávky 885,03 eur s príslušenstvom, na základe zápisnice spísanej súdnym exekútorom dňa 17.01.2011, požiadal listom doručeným súdu dňa 10.02.2011 o udelenie poverenia na vymoženie pohľadávky. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu č.k. SR 0812/10 zo dňa 23.09.2011, ktorým bol povinný zaviazaný na zaplatenie istiny 885,03 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 885,03 eur od 01.04.2010 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 885,03 eur od 16.06.2010 do zaplatenia a náhradu trov rozhodcovského konania. Okresný súd Bratislava V uznesením zo dňa 04.04.2011 č.k. 37Er/790/2011-11 zamietol žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že úverová zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré je potrebné považovať za neplatné, keďže odporujú dobrým mravom.

Súd konštatoval, že obsahom exekučného spisu bolo preukázané, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu dňa 10.02.2011 a súd rozhodol o žiadosti uznesením dňa 04.04.2011. Nebol tak v omeškaní od 04.05.2011 ako tvrdil navrhovateľ. Na uvedené exekučné konanie sa vzťahuje Exekučný poriadok v znení platnom od 01.07.2010 do 31.05.2011 (ďalej len „EP“). Podľa § 44 ods. 1, 2 EP na rozhodnutie súdu o žiadosti na udelenie poverenia, ak súd zistil rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, sa nevzťahuje zákonná 15 dňová lehota.

Nesprávny úradný postup v zmysle ust. § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012, možno vykladať ako porušenie pravidiel stanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to i pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci činnosti rozhodovacej, avšak neodrážajú sa bezprostredne v obsahu vydaného rozhodnutia. Podľa § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, v časti uplatňovaného zmenkového úroku, resp. úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy, ktorý vzhľadom na jeho výšku, t.j. 91,25 % ročne posúdil ako zjavne neprimeraný, v dôsledku čoho spotrebiteľské úverové zmluvy obsahovali neprimerané zmluvné podmienky. Uznesenie o zamietnutí žiadostí o vydanie poverenia nadobudlo právoplatnosť a žiadnym iným rozhodnutím nebolo ako nezákonné zrušené. V exekučnej veci neboli preukázané ani nesprávny úradný postup a ani zbytočné prietahy v konaní. Súd preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol v celom rozsahu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, ktorý bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Namietol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodol vylúčený sudca, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu. Namietol, že súd prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. preto, že sa navrhovateľ bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. Navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spojené s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľa. Poukázal aj na ust. § 15 O.s.p. a uviedol, že navrhovateľ uskutočnil podanie obsiahnuté v texte žaloby, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na pojednávanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Takéto rozhodovanie je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu

pre ľudské práva. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Konečné rozhodnutie vo veci súdom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Navrhovateľ preto podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o zrušenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Navrhovateľ sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa nemal ani možnosť vyjadriť k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu, vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam. Navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Súd porušil právo žalobcu na kontradiktórny súdny proces. Navrhovateľ tiež namietol, že súd prvého stupňa ignoroval jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správy informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje. V tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník (povinný), nakoľko v prípade, že by došlo k rozhodnutiu súdu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. V konaní pred súdom mienil predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je vnútorne rozporné, pretože súd napriek tomu, že zistil porušenie práva, nekonštatoval ho, a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy. Rozhodnutie založené na skutkovej a právnej chybe súdu nie je v právnom štáte udržateľné. Žiadal preto rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), v rozsahu podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa zistil správne skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver o nedôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa. Prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že vo veci nedošlo k porušeniu zákonných ustanovení Exekučného poriadku, a tieto závery vyčerpávajúco a jasne zdôvodnil. V podanom odvolaní navrhovateľ žiadnym spôsobom nereagoval na tieto konkrétne závery v napadnutom rozsudku. Odvolacie námietky sú len všeobecné, zamerané najmä na procesný postup prvostupňového súdu, s ktorým sa súd rovnako dostatočne v rozsudku vypořiadal. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, konštatuje ich správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a nepovažuje za potrebné nič uvádzať navyše.

K procesným odvolacím námietkam v súvislosti s rozhodovaním zákonného sudcu vo veci, odvolací súd v prvom rade uvádza, že ako nadriadený súd uznesením zo dňa 22.10.2012, č. k. 5NcC/138/2012-20 rozhodol, že zákonná sudkyňa vo veci JUDr. Eva Mészárosová nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci. Nie je preto dôvodná námietka v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca.

Neobstojí ani námietka, že súd prvého stupňa porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Aj keď odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy, má za to, že zásadu kontradiktórnosti nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať

pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Ako vyplýva zo spisu, súd prvého stupňa vo veci prvý krát nariadil termín pojednávania dňa 06.12.2013, ktoré bolo odročené z dôvodu žiadosti navrhovateľa v súvislosti s jeho sťažnosťou podanou na Ústavný súd SR voči rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.10.2012, č.k. 5NcC/138/2012-20 o vznesenej námietke zaujatosti navrhovateľa proti sudcom Okresného súdu Bratislava V. Ďalší termín pojednávania súd stanovil na 16.10.2014. Predvolanie na toto pojednávanie bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené dňa 18.07.2014 (pozri doručky na č.l. 80 spisu). O procesných právach bol navrhovateľ súdom samostatne poučený už v podaní súdu, ktoré navrhovateľ prevzal dňa 18.10.2013 a bol v ňom riadne poučený aj v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. Odporca sa k žalobnému návrhu navrhovateľa písomne vyjadril už dňa 29.10.2013, teda takmer rok pred pojednávaním, na ktorom súd prvého stupňa rozhodol vo veci samej. Navrhovateľ teda mal možnosť oboznámiť sa dostatočne včas so stanoviskom odporcu, a vyjadriť sa k nemu s cieľom ovplyvniť výsledok súdneho konania. Taktiež mal dostatočný časový priestor na prípravu pojednávania, ako aj možnosť oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, a to vrátane kópie exekučného spisu, ktorý je súčasťou spisu. Ostal však nečinný. Len podaním zo dňa 10.10.2014 (č.l. 84) požiadal o zrušenie pojednávania z rovnakého dôvodu ako prvý krát - podanie sťažnosti navrhovateľa na Ústavný súd SR, ktorou napadol rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave o nevytlúčení sudcov okresného súdu z prejednania tejto veci. S návrhom na prerušenie konania z tohto dôvodu sa pritom súd prvého stupňa riadne vypořiadal už uznesením č.k. 45C/189/2012-53 zo dňa 14.02.2014, ktorým návrh zamietol. Uznesenie bolo potvrdené rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č.k. 14Co/260/2014-78 z 30.05.2014, a nadobudlo právoplatnosť 18.07.2014. Súd prvého stupňa tak zjavne nemal dôvod na to, aby bolo nariadené pojednávanie zrušené a konanie vo veci prerušené. Súd nepochybil, keď dňa 05.12.2014 pojednával a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa (§ 101 ods. 2 druhá veta O.s.p.) a riadne ospravedlneného odporcu. Súd nebol povinný ani dopĺňať dokazovanie, pretože navrhovateľ v tomto smere nemal žiadne návrhy. V zmysle § 101 ods. 2, druhá veta za bodkočiarkou O.s.p., bol súd povinný prihliadnuť iba na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Odvolací súd preto konštatuje, že postupom súdu prvého stupňa neboli porušené žiadne procesné práva navrhovateľa.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Ich náhradu v konaní úspešnému žalovanému nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

K výroku II.:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania vo výške 66,- eur, ktorý je vyrubený podľa položky 17a Sadzovníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Uznesenie považuje za neopodstatnené a bez právneho významu, pretože on nepodal súdu námietku zaujatosti podľa ust. § 15a ods. 1 O.s.p. V podanej žalobe len uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednania veci vylúčení pre ich pomer k veci a účastníkom konania (§ 14 O.s.p.). Podľa názoru navrhovateľa okresný súd mal postupovať zákonným spôsobom a podľa ust. § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 12 ods. 3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Vo veci nejde o vhodnosť, ale nutnosť prikázania veci inému súdu, aby bolo konanie spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca. Z judikatúry ústavného súdu možno vyvodit', že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti z objektívneho pohľadu (II. ÚS 331/09). Ak by aj súd mal za to, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a ZoSP, nie je možné navrhovateľovi uložiť povinnosť platiť súdne poplatky. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ ZoSP je súdne konanie vo veciach

náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené a rovnako sa to týka poplatkov za podané návrhy vo veci samej, znalecké dokazovanie či návrhy na vylúčenie sudcov. V zmysle citovaného ustanovenia preto navrhovateľ v konaní súdne poplatky neplatí.

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30.09.2012, (ďalej ZoSP), súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ ZoSP, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok za návrh.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ ZoSP, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 4 ZoSP, sa oslobodenie podľa odsekov 1 a 2 vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní, obnove konania a výkone rozhodnutia alebo exekúcii.

Podľa § 5 ods. 1 písm. g/ ZoSP, poplatková povinnosť vzniká podaním námietky zaujatosti účastníkom konania podľa osobitného predpisu.

Podľa Položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov ako prílohy ZoSP, predstavuje súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania 66,- eur.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava V. V návrhu súčasne požiadal, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Bratislava V sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a účastníkom konania.

O žiadosti navrhovateľa prikázať vec inému súdu z dôvodu zaujatosti sudcov Okresného súdu Bratislava V (návrh na prikázanie veci z dôvodu nutnosti), rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením tak, uznesením zo dňa 22.10.2012, č.k. 5NcC/138/2012-20 rozhodol, že zákonná sudkyňa vo veci JUDr. Eva Mészárosová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Z tejto žiadosti podľa obsahu vyplýva, že navrhovateľ uplatnil námietku zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Bratislava V v zmysle § 14 a § 15a O.s.p. a práve z dôvodu ich vylúčenia z rozhodovania veci sa domáhal, aby podľa § 12 ods. 1 O.s.p. nadriadený súd prikázal vec inému súdu. Navrhovateľovi vznesením námietky zaujatosti v zmysle citovanej položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov vznikla poplatková povinnosť vo výške 66,- eur.

Odvolačný súd nepovažuje za dôvodnú ani odvolaciu námietku, že navrhovateľovi nie je možné uložiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti, pretože súdne konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sú v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch, v znení účinnom do 30.09.2012, od platenia súdnych poplatkov oslobodené. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, vyjadrenom v uznesení 30. marca 2011 sp.zn. II. ÚS 124/2011, podľa ktorého sa vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 Zákona o súdnych poplatkoch sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh (§ 4 ods.

1 Zákona o súdnych poplatkoch), za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 3 Zákona o súdnych poplatkoch).

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

K výroku III.:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov - zákon č. 71/1992 Zb.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil. Namietol, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie, a preto je nepreskúmateľné. Namietol tiež, že mu bola uložená poplatková povinnosť, hoci mu vzhľadom na vecné oslobodenie konania od poplatku nevznikla. Argumentoval tým, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ako vyplýva z tejto definície, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu, a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Poukázal na to, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Preto má za to, že mu bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. V tejto súvislosti sa odvolával na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.03.2007, sp.zn. 4Cdo/39/2007 s tým, že za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. sa súdne poplatky nevyberajú. V takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Odvolával sa tiež na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. s tým, že žaloba v prejednávanej veci bola podaná pred 01.10.2012, a teda konanie začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Nie je správny právny názor navrhovateľa, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobu podal na súd pred 01.10.2012, je v zmysle ust. § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, dokedy bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedeného nesprávne vyvodzuje, že mu nevznikla poplatková povinnosť v súvislosti s podaným odvolaním proti rozsudku v predmetnej veci.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len ZoSP), súdne poplatky (ďalej len „poplatky“) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ ZoSP, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 ZoSP, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ ZoSP, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 ZoSP, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 17 ods. 2 ZoSP, poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa § 18ca ZoSP (Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- eur.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď uznesením uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, aj keď konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. bolo do 30.09.2012 od poplatku vecne oslobodené. Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu ZoSP, bola do sadzobníka vložená novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Touto novelou bolo tiež zrušené ust. § 4 ods. 1 písm. k/ ZoSP, ktorým bolo od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Takéto súdne konanie teda nie je od 01.10.2012 oslobodené od poplatkov. To znamená, že navrhovateľ by nebol povinný zaplatiť poplatok za odvolanie (§ 6 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb.) iba v prípade, ak by odvolanie podal do 30.09.2012. Pretože odvolacie konanie sa začalo podaním odvolania proti rozsudku zo dňa 16.10.2014, č.k. 50C/189/2012-90 až dňa 03.12.2014, t.j. za účinnosti ZoSP v znení zákona č. 286/2012 Z.z., navrhovateľovi ako odvolateľovi vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,- eur.

Ani námietku navrhovateľa, že v danej veci nie je dôvodné použitie analógie legis, nepovažoval odvolací súd za dôvodnú, nakoľko k použitiu analógie zo strany súdu prvého stupňa vôbec nedošlo. Zo strany súdu prvého stupňa nedošlo ani k žiadnemu svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, pretože ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, súdny poplatok sa platí nielen za podanie návrhu, ale (okrem iného) aj za podanie odvolania.

Neobstojí ani námietka žalobcu o nepreskúmateľnosti uznesenia. Odôvodnenie napadnutého uznesenia považuje odvolací súd za dostatočné a samotné uznesenie za preskúmateľné, pretože z neho jednoznačne vyplýva, že ním bol žalobcovi vyrubený súdny poplatok za odvolanie, vyplýva z neho výška súdneho poplatku, aj položka Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej bol vyrubený. Že tieto skutočnosti boli žalobcovi zrejmé, vyplýva aj priamo z obsahu jeho odvolania.

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením aplikoval správny právny predpis, tento správne vyložil a správne označil aj položku Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej vyrubil súdny poplatok za odvolanie vyrubil. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.